

6. "Regulation on the accounting of financial results from operations to be patentable": Order of the Ministry of Finance of Ukraine of 15 August 1996 r. № 169 (as amended by Order of the Ministry of Finance Ukraine of 23 June 1998 r. № 135), Order invalidated on the basis of the Ministry of Finance № 440 of 09.07.2003), available at : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0413-98>.
7. "The principle of international commercial agreements", available at : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_920
8. "Consumer Protection": The Law of Ukraine of 12.05.1991 № 1023-XII, available at : <http://zakon.rada.gov.ua/go/1023-12>.
9. Shishka, R.B., Krasitska, L.V. and Sergienko, V.V. (2005), *Tsivilne pravo Ukrayiny : Kurs lektsiy : U 6-ti tomakh. prava* [Civil law Ukraine : Lectures : In six volumes], Vol.5, part. 1 : *Zahalni polozhennya zobov'yazalnoho* [General law of obligations], Espada, Kharkiv, Ukraine.
10. "The Civil Code of Ukraine": the Code of 16.01.2003 № 435-IV (Revision as of 01/07/2015), available at : <http://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>

УДК 347.9: 303.7

КОНЦЕПЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ПРИРОДИ ВІДНОВЛЕННЯ ВТРАЧЕНОГО СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Лейба Є.В., аспірант, адвокат

*Ужгородський національний університет, пл. Народна, 3, м. Ужгород, Україна
yurist.yurist.55@mail.ru*

У статті систематизовано та піддано критичному аналізу існуючі в доктрині цивільного процесу концепції, які пояснюють юридичну природу відновлення втраченого судового провадження в цивільному судочинстві: концепція справи окремого провадження, концепція факультативного етапу цивільного процесу, концепція виду цивільного судочинства. На підставі аналізу специфіки розгляду заяви про відновлення втраченого судового провадження зроблено висновок про необґрунтованість вищевказаних підходів у науці цивільного процесу й необхідність розробки абсолютно нової концепції, яка повинна адекватно відображати юридичну природу відновлення втраченого судового провадження.

Ключові слова: цивільне процес, відновлення втраченого провадження, юридична природа, концепції.

КОНЦЕПЦИИ ЮРИДИЧЕСКОЙ ПРИРОДЫ ВОССТАНОВЛЕНИЯ УТРАЧЕННОГО СУДЕБНОГО ПРОИЗВОДСТВА В ГРАЖДАНСКОМ ПРОЦЕССЕ

Лейба Е.В.

*Ужгородский национальный университет, пл. Народная, 3, г. Ужгород, Украина
yurist.yurist.55@mail.ru*

В статье систематизированы и подвергнуты критическому анализу существующие в доктрине гражданского процесса концепции, объясняющие юридическую природу восстановления утраченного судебного производства в гражданском судопроизводстве: концепция дела особого производства, концепция факультативного этапа гражданского процесса, концепция вида гражданского судопроизводства. На основании анализа специфики рассмотрения заявления о восстановлении утраченного судебного производства сделан вывод о необоснованности вышеуказанных подходов в науке гражданского процесса и необходимости разработки совершенно новой концепции, которая должна адекватно отражать юридическую природу восстановления утраченного судебного производства.

Ключевые слова: гражданское процесс, восстановление утраченного производства, юридическая природа, концепции.

CONCEPT OF LEGAL NATURE OF THE RESTORATION OF LOST PROCEEDINGS IN A CIVIL TRIAL

Lejba E.V.

*Uzhgorod national university, ar. Narodna 3, Uzhgorod, Ukraine
yurist.yurist.55@mail.ru*

After the norms about the restoration of lost proceedings have been included to main content of GIC of Ukraine the attention of scientists was attracted to the determination of legal nature of this legal phenomena of civil procedure.

Chronologically, the first concept about the restoration of lost proceedings was the concept of special proceedings case (V.A. Kretsu). It was due to the inclusion of the restoration of lost proceedings case to the list of special proceedings cases (Code of Civil Procedure of the Russian Federation, the Republic of Moldova CPC). Another concept, which was formed in the doctrine of civil process, was the type concept, where the restoration of lost proceedings was seen as a separate category of civil cases along with the cases of action, mandatory and special proceedings (Z.H. Baymoldina, O.M. Shtephan). It was due to release of a separate section in the structure of the CPC norms, which governed the restoration of lost proceedings (Code of Civil Procedure of the Republic of Kazakhstan, CPC of Ukraine). The third concept, which was formed in the doctrine of civil process, was facultative stage concept, according to which restoration of lost proceedings can be regarded as an optional phase of the civil process, which occurs on certain grounds (O.V. Pidlubna). This concept has spread among the representatives of administrative process (D.A. Kozachuk). In this paper author critically examines all above approaches about determining the legal nature of the restoration of lost proceedings and considers that these concepts do not take into account the feature, specific consideration and resolution of the restoration of lost proceedings application.

Key words: civil process, restoration of lost proceedings, legal nature, concept.

У доктрині цивільного процесу наразі сформульовано три підходи щодо юридичної природи відновлення втраченого судового провадження: концепція справи окремого провадження, концепція факультативного етапу цивільного процесу й концепція виду цивільного судочинства.

Правильне тлумачення юридичної природи відновлення втраченого судового провадження допоможе нам визначитися з тим, яка має бути процесуальна форма розгляду заяви про відновлення втраченого судового провадження.

Питаннями юридичної природи відновлення втраченого судового провадження займався небагато науковців (З.Х. Баймолдина, В.В. Комаров, В.А. Крецу, О.М. Штефан та ін.). Найбільше це правове явище почало привертати увагу, коли норми щодо відновлення втраченого судового провадження з додатку до Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) були безпосередньо включені до основного змісту процесуального кодексу. На це безпосередньо вказує О.М. Штефан [1, с. 73].

Метою статті є систематизація й аналіз існуючих концепцій, що пояснюють юридичну природу відновлення втраченого судового провадження в цивільному процесі.

З метою аргументованого аналізу концепцій юридичної природи відновлення втраченого судового провадження варто їх розглянути більш детально.

Концепція справи окремого провадження. У 1988 р. з'явилася стаття В.А. Крецу, присвячена аналізу відновлення втраченого судового або виконавчого провадження [2], де автор зробив припущення, що відновлення втраченого або виконавчого провадження повинно відноситися до справ окремого провадження. Ця концепція набула значного поширення серед науковців Російської Федерації (а згодом України) через те, що справа про відновлення втраченого судового провадження, згідно з новим Цивільним процесуальним кодексом Російської Федерації, розглядалася як справа окремого провадження.

Аргументи, які називаються під час віднесення відновлення втраченого судового провадження до справи окремого провадження, зводяться до такого. *По-перше*, у справах відновлення втраченого судового провадження відсутній спір про право. Зокрема, автори коментованого Цивільного процесуального кодексу Російської Федерації вважають, що головна ознака окремого провадження – безспірність заявленої вимоги – притаманна справам про відновлення втраченого судового провадження [3, с. 649]. *По-друге*, у справах відновлення втраченого судового провадження немає сторін, а є тільки заявник і зацікавлені особи. Відсутність інституту сторін у цій категорії цивільних справ також є додатковим свідченням їх належності до справ окремого провадження [4, с. 355]. *По-третьє*, у справах відновлення втраченого судового провадження встановлюються факти, які необхідні для реалізації певних прав. Зокрема, мова йде про такі права, як право на виконання судового рішення, право на оскарження судового рішення, право на подання заяви про перегляд за нововиявленими обставинами [5]. *По-четверте*, об'єктом захисту в справах про відновлення втраченого судового провадження буде виступати не суб'єктивне право, а інтерес заявника. Вказаний аргумент також постає з попереднього: якщо мета відновлення втраченого судового провадження полягає в сприянні реалізації низки суб'єктивних прав, то саме в цьому й полягає інтерес заявника. Отже, саме інтерес буде тим об'єктом, що захищається в результаті розгляду справи про відновлення втраченого судового провадження.

Серед вітчизняних науковців, які підтримують російських учених щодо необхідності віднесення цієї категорії цивільних справ до справ окремого провадження, можна назвати Д.Д. Луспеніка [6, с. 534], авторів колективного підручника із цивільного процесу та інших [7, 1013].

На нашу думку, погляд на відновлення втраченого судового провадження як одну з категорій справ окремого провадження є помилковим, а таке законодавче вирішення цього питання, вважаємо, зовсім не враховує сутності справ окремого провадження.

На перший погляд, такий підхід до юридичної природи справ відновлення втраченого судового провадження нібито не позбавлений сенсу, особливо якщо брати до уваги те, що норми процесуального закону вимагають чіткого виділення мети, для якого необхідне таке відновлення (ч.1 ст.405 ЦПК України). Такою метою виступає необхідність усунення перешкод у реалізації суб'єктивних прав заявника. Проте що являють собою вказані суб'єктивні права? Встановлення змісту процесуальних документів із матеріалів цивільної справи націлене на реалізацію суб'єктивних процесуальних прав. Можливість оскарження рішення, можливість оскарження ухвали суду, якою накладено арешт, можливість ознайомлення зі змістом деяких документів справи, можливість отримання копії судового рішення тощо – вказані суб'єктивні права чітко постають із процесуального статусу заявника.

Другий аргумент, який також буде вказувати на неможливість віднесення відновлення втраченого судового провадження до категорії справ окремого провадження, є те, що в усіх справах окремого провадження, крім справи про відновлення втраченого судового провадження, предметом судового вивчення виступають матеріальні, а не процесуальні відносини.

Також справи окремого провадження не можливі без заявника та в більшості випадків заінтересованої особи чи осіб. При цьому вказані суб'єкти можуть вступати в спір між собою щодо наявності чи відсутності того факту, який заявник просить встановити. Проте справа про відновлення втраченого судового провадження може мати специфічний суб'єктний склад, який виражатиметься в тому, що заявником можуть бути працівники суду. Це постає з того, що відновлення втраченого судового провадження можливо провести за ініціативою суду. При цьому до розгляду такої заяви можуть не запрошуватися ті особи, яких безпосередньо стосується судове рішення. Тобто заява буде розглянута у «вузькому колі» осіб, без тих, хто дійсно має матеріально-правову зацікавленість у колишній цивільній справі. Прикладом може бути цивільна справа, де відновлення ухвали суду провели судді Верховного Суду України за заявою помічника судді без виклику або інформування тих осіб, яких ця справа стосується [8].

Ще одним досить важливим аргументом на користь неможливості розглядати відновлення втраченого судового провадження справою окремого провадження, на нашу думку, є те, що вказана цивільна справа нібито «піднімається» над усіма категоріями справ окремого провадження. Немає формальних заборон для того, щоб відновлювати провадження в цивільних справах окремого провадження: було втрачено провадження в справі про усиновлення – можемо його відновити; пропала справа про передачу безхазяйної нерухомої речі в комунальну власність – можна відновити її; викрали цивільну справу про визнання спадщини відумерлою, щоб претендувати на колишнє спадкове майно, – можна відновити рішення в цій справі тощо.

Якщо через відновлення втраченого судового провадження можна пропустити всі справи окремого провадження, а більше із жодною справою окремого провадження зробити таке неможливо, то очевидно, що розміщати їх в одному ряду відновлення втраченого судового провадження не можна. Ці справи є не однопорядковими, а перебувають у різних правових площинах.

Таким чином, вважаємо, що відносити відновлення втраченого судового провадження до справ окремого провадження не можна. Їх правова природа є настільки відмінною від усіх справ окремого провадження (предмет судового захисту, предмет судового вивчення, особливості доказової бази, специфіка суб'єктного складу тощо), що цю відмінність не можна не помітити.

Концепція факультативного етапу цивільного процесу. Уперше ідею про необхідність розгляду відновлення втраченого судового провадження висловила О.М. Підлубна. Вона, аналізуючи новели чинного ЦПК України, зазначила, що поняття «відновлення втраченого судового провадження» треба розглядати в чотирьох значеннях, одним із яких назвала «необов'язковий етап цивільного судочинства, у ході якого суд та особи, які брали участь у справі, мають можливість реалізувати

закріплене в нормах цивільного процесуального законодавства право вимагати реконструкції втраченого судового провадження» [9, с. 83].

На жаль, у дослідженні О.М. Підлубної взагалі не наводилися аргументи на користь того, щоб розглядати відновлення втраченого судового провадження як обов'язковий етап цивільного судочинства. Ідеї науковця в доктрині цивільного процесу не отримали поширення, оскільки автору не вдалося віднайти прихильників цієї концепції. Разом із тим учені адміністративного судочинства такий підхід схвалили й також почали розробляти вчення про факультативну стадію адміністративного судочинства [10, с. 180-183].

На нашу думку, вказаний підхід щодо розгляду відновлення втраченого судового провадження як обов'язкового (факультативного) етапу (стадії) цивільного процесу є не досить аргументованим. Справа в тому, що кожна стадія цивільного чи адміністративного судочинства відокремлюється одна від одної процесуальною метою, на реалізацію якої спрямовані процесуальні дії суб'єктів цивільної (адміністративної) справи. У свою чергу мета процесуальних стадій загалом спрямована на реалізацію завдань цивільного судочинства. Кожна стадія цивільного процесу послідовно розвивається одна за одною. Ось чому помічаємо певну схожість між стадіями й відновленням втраченого судового провадження, яке може починатися тільки після завершення провадження в справі.

Проте, з іншого боку, ідеї прихильників цієї концепції мають певну внутрішню суперечливість. Зокрема, О.М. Підлубна чітко вказує: «Процесуальні дії суду й осіб, які брали участь у справі щодо відновлення втраченого судового провадження, можуть вчинятися на різних стадіях цивільного процесу» [9, с. 83]. Аналогічну думку має Д.А. Козачук: «Ця стадія також може мати місце після розгляду справи в кожній судовій інстанції» [10, с. 182]. Таким чином, відновлення втраченого судового провадження буде виступати складовою частиною будь-якої стадії цивільного процесу, де відбулося завершення провадження в справі. Однак те, що може бути складовою частиною будь-якої стадії цивільного процесу, не може розглядатися як його окремий етап, оскільки саме така властивість правових явищ більше відповідає тим правовим явищам, що структурно входять до загальної частини цивільного процесуального права, а не особливої. Загальновідомо, що стадії цивільного процесу формують особливу частину галузі цивільного процесуального права.

Ще одним важливим аргументом щодо неможливості розгляду відновлення втраченого судового провадження як окремої стадії цивільного процесу є те, що в такому разі строк розгляду цивільної справи взагалі буде визначити неможливо, оскільки заяву про відновлення втрачених документів із цивільної справи можна подавати, незважаючи на часові обмеження.

Концепція виду цивільного судочинства. Відновлення втраченого судового провадження відносять до окремого виду цивільного судочинства науковці тих країн, де нормативно матеріал, присвячений розгляду заяви про відновлення втраченого судового провадження виділяють в окремий структурний розділ цивільного процесуального кодексу разом із розділами, які регламентують позовне, окреме й інші види проваджень. Зокрема, О.М. Шиманович зазначає: «Цей різновид цивільного провадження має низку особливостей, завдяки яким він відрізняється від інших видів провадження цивільних справ у судах загальної юрисдикції» [11, с. 90]. Казахські науковці, виділяючи у своїх підручниках окремий параграф, присвячений проблемам правового регулювання порядку відновлення втраченого провадження, вказують: «Справи про відновлення втраченого судового або виконавчого провадження в силу їх особливого характеру утворюють самостійну категорію цивільних справ, які підлягають розгляду в межах окремого виду цивільного судочинства» [12, с. 352].

Яким чином аргументують науковці віднесення відновлення втраченого судового провадження до окремого виду провадження цивільного судочинства? Зазначимо, що в більшості випадків вітчизняні науковці таку позицію подають без пояснення [13, с. 472; 14, с. 57]; у деяких випадках навіть не включають до структури посібників із цивільного процесу тему, присвячену відновленню втраченого судового провадження, тобто ігнорують вказану категорію цивільних справ [15; 16].

Більшість науковців включають відновлення втраченого судового провадження до спеціального виду провадження цивільного процесу, відмінного від позовного, наказного й окремого провадження, оскільки в його межах «...не вирішуються питання захисту порушеного права, не вирішується спір, не виправляються судові помилки, допущені під час розгляду цивільної справи, не уточнюється зміст ухвалених судових рішень, не проводиться їх перевірка» [17, с. 740].

На нашу думку, розглядати відновлення втраченого судового провадження як окрему категорію цивільних справ, як вид провадження в цивільному процесі або як вид цивільного судочинства не можна.

Вид цивільного судочинства розуміється як порядок розгляду окремої категорії цивільних справ. На сучасному етапі розвитку цивільного процесуального законодавства України немає одностайних критеріїв у виділенні виду цивільного судочинства, оскільки доволі специфічні за своєю природою категорії цивільних справ розглядає суд. Як правильно зазначив С.Л. Дегтяров, більшість авторів дають класифікацію видів цивільного судочинства, виходячи з розділів чинного ЦПК України [18, с. 267].

Якщо брати до уваги традиційні види цивільного судочинства (позовне провадження, наказне й окреме), то майже всі науковці одностайно вказують, що критерієм їх поділу є матеріально-правова природа цих справ [19, с. 118; 20, с. 18], яка є першопричиною або джерелом поділу [21, с. 98]. Матеріально-правова природа виражається в наявності спору про право в позовному провадженні, відсутності його в окремому провадженні й очевидності заборгованості боржника перед стягувачем у наказному провадженні.

Варто погодитися з думкою Є.І. Носиревої, яка виокремлює критерії «причини» (матеріально-праві критерії) та критерії «наслідку» (процесуально-правові критерії). До перших вона відносить саме матеріально-правову природу цивільних справ, із якої постають критерії «наслідку»: різні цілі й завдання цивільного судочинства, різні засоби розгляду справ по суті, неоднакова процедура розгляду таких справ [21, с. 98].

Характерним для всіх традиційних видів цивільного судочинства є те, що ці категорії цивільних справ суд розглядає по суті, здійснюючи правозастосовчу діяльність із застосування норм матеріального права.

Очевидно, що за вказаними критеріями взагалі не можна відновлення втраченого судового провадження відносити до виду цивільного судочинства, оскільки ці справи не мають матеріально-правової природи та не націлені на захист, охорону матеріального права або створення умов для їх здійснення. Крім того, у межах процедури відновлення втраченого судового провадження *немає* спеціальної категорії цивільних справ зі своєю матеріально-правовою природою. Навпаки, у межах цієї процедури можна відновлювати втрачені справи позовного провадження, справи наказного провадження та справи окремого провадження. Уже на цій підставі відновлення втраченого судового провадження не можна ставити в один ряд із вказаними категоріями цивільних справ.

Разом із цим за вищевказаними критеріями також не можна вважати видом цивільного судочинства провадження в оскарженні рішень третейського суду або провадження щодо визнання та виконання рішень іноземних судів, які ми все-таки вважаємо самостійним видом цивільного судочинства. Є.І. Носирева всі види проваджень у цивільному процесі поділяє на дві великі групи: ті, що пов'язані з розглядом справи по суті (позовне, наказне, окреме провадження та провадження в справах, які постають з адміністративних відносин), та ті, що не пов'язані з розглядом справи по суті. До останньої групи вчений відносить провадження з оскарження рішень третейських судів і видачі виконавчих листів на примусове виконання цих рішень; провадження з визнання й виконання рішень іноземного суду [21, с. 96]. Можна погодитися з такою класифікацією, оскільки останні два види провадження формують спеціальну категорію цивільних справ, яким не властивий розгляд справи по суті, проте властива визначена законом певна послідовність процесуальних дій. Причому така послідовність вказує, що процесуальні правила розгляду цивільних справ цієї категорії мають «істотний ступінь цілісності, внутрішньої єдності, що дає можливість відокремити їх від інших категорій цивільних справ» [22, с. 49]. Крім того, чинний ЦПК України в ст.15, яка визначає компетенцію судів щодо розгляду цивільних справ, серед категорій цивільних справ називає справи про оскарження рішень третейських судів, про видачу виконавчих листів на примусове виконання рішень третейських судів, про оспорювання рішень міжнародного комерційного арбітражу, про визнання й надання дозволу на виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу.

Саме через послідовність у розвитку цивільної справи не можна віднести до окремого виду цивільного судочинства виконавче провадження, точніше, стадію виконання судових рішень у цивільних справах, де до відання суду належить здійснення судового контролю за виконанням судових рішень і вирішення окремих процесуальних питань, пов'язаних із виконанням як судових рішень, так і рішень інших органів (посадових осіб). У такому разі також відбувається підміна

понять, де вид цивільного судочинства змінюється поняттям стадії цивільного процесу. Тому ми не можемо погодитися з позицією Л.Ф. Лесніцької, яка виконавче провадження відносить і до стадії цивільного процесу, і до виду проваджень із цивільних справ [23, с. 79-80]. Якщо взяти до уваги провадження в справах за участі іноземних елементів (іноземців), то перед нами взагалі не буде окремого виду цивільного судочинства, оскільки мова йде не про об'єктний поділ, що позначається особливостями розгляду справи певної категорії, а про суб'єктний поділ, який вказує на специфічний статус суб'єкта в справах різноманітної процесуальної категорії.

Таким чином, на цьому етапі розвитку доктрини цивільного процесу можна виділити дві групи видів цивільного судочинства: ті, які пов'язані з розглядом справи по суті (позовне, наказне й окреме провадження), та ті, які пов'язані з оскарженням і виконанням правозастосовчих актів інших юрисдикційних органів (провадження з оскарження рішень третейських судів і видачі виконавчих листів на примусове виконання цих рішень; провадження з визнання та виконання рішень іноземного суду).

Відновлення втраченого судового провадження взагалі не входить до видів цивільного судочинства, пов'язаних із розглядом справи по суті, та до видів цивільного судочинства, пов'язаних з оскарженням і виконанням правозастосовчих актів інших юрисдикційних органів.

Розглянувши існуючі концепції, які пояснюють юридичну природу відновлення втраченого судового провадження в цивільному процесі, можемо констатувати, що ті, які нині представлені в доктрині цивільного судочинства, мають слабку аргументацію, яка не враховує специфіки й особливостей розгляду заяви про відновлення втраченого судового провадження. Таким чином, існує необхідність у формулювання нової концепції, яка б адекватно визначила юридичну природу відновлення втраченого судового провадження та на основі якої можна буде правильно сформулювати всі процесуальні особливості, пов'язані з відновленням втраченого судового провадження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Штефан О. Порядок відновлення втраченого судового провадження / О. Штефан // Юридична Україна. – 2005. – № 5. – С. 73-76.
2. Крецу В. Рассмотрение дел о восстановлении утраченного судебного или исполнительного производства / В. Керцу // Советская юстиция. – 1988. – № 23. – С. 26-27.
3. Научно-практический комментарий к Гражданскому процессуальному кодексу Российской Федерации / под ред. В.М. Жуйкова, В.К. Пучинского, М.К. Треушникова. – М.: ОАО «Издательский Дом “Городец”», 2003. – 1088 с.
4. Гражданский процесс России : учебник / под ред. М.А. Викут. – М.: Юристъ, 2004. – 459 с.
5. Гражданский процесс Российской Федерации / под ред. А.А. Власова. – М.: Юрайт-Издат, 2003. – 584 с.
6. Луспенник Д.Д. Настільна книга професійного судді при розгляді цивільних справ (складання судових процесуальних документів за новим ЦПК України) / Д.Д. Луспенник. – Х.: Харків юрид., 2005. – 640 с.
7. Курс цивільного процесу : підручник / [Комаров В.В., Бігун В.А., Баранкова В.В. та ін.]; за ред. В.В. Комарова. – Х.: Право, 2011. – 1352 с.
8. Рішення Колегії суддів у цивільних справах Верховного Суду України від 5 вересня 2007 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/1112355>
9. Підлубна О. Відновлення втраченого судового провадження / О. Підлубна // Підприємництво, господарство і право. – 2010. – № 4. – С. 82-86.
10. Козачук Д.А. Відновлення втраченого судового провадження як особлива стадія адміністративного судочинства / Д.А. Козачук // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – № 1. – С. 180-183.
11. Шиманович О.М. Відновлення втраченого судового провадження в цивільному процесі / О.М. Шиманович // Учёные записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского «Серия юридические науки». – 2011. – Том 24 (63). – № 1. – С. 90-97.

12. Баймолдина З.Х. Гражданское процессуальное право Республики Казахстан : учебник / З.Х. Баймолдина. – Алматы : КазГЮА, 2001. – Том 2. – 416 с.
13. Тертишніков В.І. Цивільний процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар / В.І. Тертишніков. – Х. : Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2009. – 608 с.
14. Цивільний процес України : академічний курс : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / Фурса С.Я., Фурса Є.І., Гетманцев О.В., Щербак С.В. та ін. ; за ред. С.Я. Фурси. – К. : КНТ, 2009. – 848 с.
15. Сеник С.В. Цивільне процесуальне право : навч. посібник / С.В. Сеник, Р.Я. Лемик. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 424 с.
16. Карнаух Т.М. Цивільне процесуальне право України : навчальний посібник / Т.М. Карнаух, Р.Ю. Ханік-Посполітак. – К. : Юстиніан, 2011. – 400 с.
17. Цивільний процес України : підручник / Білоусов Ю.В., Богдан Й.Г., Бондаренко-Зелінська Н.Л., Гетманцев О.В. та ін. ; за заг. ред. М.М. Ясинка. – Суми : МакДен, 2013. – 808 с.
18. Дегтярев С.Л. Реализация судебной власти в гражданском судопроизводстве : теоретико-прикладные проблемы / С.Л. Дегтярев. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – 376 с.
19. Абова Т.В. Виды производств в арбитражном процессе / Т.В. Абова // Новеллы гражданского процессуального права : материалы научно-практической конференции, посвященной 80-летию М.С. Шакарян. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2004. – 208 с.
20. Чечот Д.М. Проблема защиты субъективных прав и интересов в порядке неисковых производств советского гражданского процесса : автореф. дисс. на соискание учён. звания докт. юрид. наук : спец. 712 «Гражданское право ; гражданский процесс» / Д.М. Чечот. – Ленинград, 1969. – 36 с.
21. Носырева Е.И. Виды современного гражданского судопроизводства и их классификация / Е.И. Носырев // Заметки о современном гражданском и арбитражном процессуальном праве / под ред. М.К. Треушникова. – М. : ОАО «Издательский дом “Городец”», 2004. – С. 88-99.
22. Ярков В.В. Арбитражный процессуальный кодекс России 2002 года : основные новеллы / В.В. Ярков // Бизнес, менеджмент и право. – 2002. – № 1. – С. 45-51.
23. Лесницкая Л.Ф. Совершенствование гражданского процессуального законодательства / Л.Ф. Лесницкая // Судебная реформа в России : проблемы совершенствования процессуального законодательства : матер. науч.-практ. конф. (Москва, 28 мая 2001 г.). – М. : Городец, 2001. – С. 76-84.

REFERENCES

1. Shtefan, O. (2005), “Procedure of lost proceeding restoration”, *Yurydychna Ukrayina*, no. 5, pp. 73-76.
2. Kretsu, V. (1988), “Cases on the restoration of lost proceeding or execution”, *Sovetskaya yustitsiya*, no. 23, pp. 26-27.
3. Zhuykov, V.M., Puchinskiy, V.K. and Treushnikov, M.K. (editors) (2003), *Nauchno-prakticheskiy kommentariy k Grazhdanskomu protsessualnomu kodeksu Rossiyskoy Federatsii* [Scientific and practical commentary to the Civil Procedure Code of the Russian Federation], LTD «Izdatelskiy Dom “Gorodets”», Moscow, Russia.
4. Vikut, M.A. (2004), *Hrazhdanskiy protsess Rossii : uchebnik* [Civil process of Russia : textbook], Yurist, Moscow, Russia.
5. Vlasov, A.A. (2003), *Hrazhdanskiy protsess Rossiyskoy Federatsii* [Civil process of the Russian Federation], Yurayt-Izdat, Moscow, Russia.
6. Luspenyk, D.D. (2005), *Nastilna knyha profesynoho suddi pri rozhlyadi tsivilnykh sprav (skladannya sudovykh protsesualnykh dokumentiv za novym TsPK Ukrayiny)* [Handbook of professional judge in civil cases (court procedural documents drafting for the new Civil Procedure Code of Ukraine)], Kharkiv yuridichniy, Kharkiv, Ukraine.

7. Komarov, V.V., Bihun, V.A., Barankova, V.V. et al. (2011), *Kurs tsyvilnoho protsesu : pidruchnyk* [Course of civil process : textbook], Pravo, Kharkiv, Ukraine.
8. “Decision of Judges Collegium in civil cases of the Supreme Court of Ukraine on the 5th of September 2007”, available at : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/1112355>
9. Pidlubna, O. (2010), “Restoration of lost court proceedings”, *Pidpnyemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, no. 4, pp. 82-86.
10. Kozachuk, D.A. (2015), “Restoration of lost court proceedings as a special stage of administrative court proceedings”, *Porivnyalno-analitychne pravo*, no. 1, pp. 180-183.
11. Shimanovich, O.M. (2011), “ Restoration of lost court proceedings in civil process”, *Uchenye zapiski Tavricheskoho natsionalnoho universiteta im. V.I. Vernadskoho «Seriya yuridicheskije nauki»*, vol. 24 (63), no. 1, pp. 90-97.
12. Baymoldina, Z.Kh. (2001), *Hrazhdanskoe protsessualnoe pravo Respubliki Kazakhstan : uchebnik* [Civil procedural law of the Kazakhstan Republic : textbook], KazGYuA, vol. 2, Almaty, Kazakhstan.
13. Tertyshnikov, V.I. (2009), *Tsyvilnyi protsesualnyi kodeks Ukrayiny : naukovo-praktichnyi komentar* [Civil Procedure Code of Ukraine : scientific and practical comment], Vidavets FO-P Vapnyarchuk N.M., Kharkiv, Ukraine.
14. Fursa, S.Ya., Fursa, E.I., Getmantsev, O.V., Shcherbak, S.V. et al. (2009), *Tsyvilnyi protses Ukrayiny : akademichnyi kurs : pidruchnyk dlya stud. yuryd. spets. vyshch. navch. zakl.* [Civil process of Ukraine : academic course : textbook for students of legal specialties of higher educational institutions], KNT, Kyiv, Ukraine.
15. Senyk, S.V. and Lemyk, R.Ya. (2010), *Tsyvilne protsesualne pravo : navch. posibnyk* [Civil procedural law : textbook], Vydavnychy tsentr LNU im. Ivan Franko, Lviv, Ukraine.
16. Karnaukh, T.M. and Khanik-Pospolitak, R.Yu. (2011), *Tsyvilne protsesualne pravo Ukrayiny : navchalnyi posibnyk* [Civil procedural law of Ukraine : textbook], Yustynian, Kyiv, Ukraine.
17. Bilousov, Yu.V., Bogdan, Y.G., Bondarenko-Zelinska, N.L., Getmantsev, O.V. et al. (2013), *Tsyvilnyi protses Ukrayiny : pidruchnyk* [Civil process of Ukraine : textbook], MakDen, Sumy, Ukraine.
18. Dehtyarev, S.L. (2007), *Realizatsiya sudebnoy vlasti v hrazhdanskom sudoproizvodstve : teoretiko-prikladnye problemy* [Implementation of judicial authority in civil proceedings : theoretical and applied problems], Volters Kluver, Moscow, Russia.
19. Abova, T.V. (2004), “Types of proceedings in arbitration process”, *Novelly hrazhdanskoho protsessualnoho prava : materialy nauchno-prakticheskoy konferentsii, posvyashchenoy 80-letiyu M.S. Shakaryan* [Novels of civil procedural law : materials of scientific-practical conference dedicated to the 80th anniversary of M.S. Shakarian], TK Velbi, Izd-vo Prospekt, Moscow, Russia.
20. Chechot, D.M. (1969), “Protection problem of subjective rights and interests in order of special proceeding of Soviet civil process”, Thesis abstract for Cand. Sc. (Jurisprudence), 712, Leningrad, Russia.
21. Nosyreva, E.I. (2004), “Types of modern civil proceedings and their classification”, *Zametki o sovremennom grazhdanskom i arbitrazhnom protsessualnom prave* [Notes about modern civil and arbitration procedural law], LTD «Izdatelskiy Dom “Gorodets”», Moscow, Russia, pp. 88-99.
22. Yarkov, V.V. (2002), “Arbitration Procedure Code of Russia in 2002 : main novels”, *Biznes, menedzhment i pravo*, no. 1, pp. 45-51.
23. Lesnitskaya, L.F. (2001), “Improving of civil procedural legislation”, *Sudebnaya reforma v Rossii : problemy sovershenstvovaniya protsessualnoho zakonodatelstva : mater. nauch.-prakt. konf.* [Judicial reform in Russia : problems of improving the procedural legislation : materials of scientific-practical conference], Gorodets, Moscow, May 28, 2001, pp. 76-84.